

((J))

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره دکتری بیماری‌شناسی گیاهی

گروه کشاورزی

کمیته تخصصی گیاه‌پزشکی

این برنامه در جلسه ۳۲۸ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ
۱۳۸۱/۲/۲۹ که در ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی تشکیل شد
به تصویب رسید.

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره دکتری بیماری‌شناسی گیاهی

کمیته تخصصی: گیاه‌پزشکی

گروه: کشاورزی

گروایش:

رشته: بیماری‌شناسی گیاهی

کدرشته:

دوره: دکتری

شورای عالی برنامه‌ریزی در جلسه ۳۴۸ (فوق العاده) سرپرستان مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۹ که در ادامه جلسه ۴۱۴ تشکیل شد براساس طرح دوره دکتری بیماری‌شناسی گیاهی که توسط گروه کشاورزی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره دکتری بیماری‌شناسی گیاهی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب: مؤساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۱/۲/۲۹ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است. و با ابلاغ آن برنامه دوره دکتری بیماری‌شناسی گیاهی مصوب جلسه ۱۹۰ مورخ ۱۳۶۹/۱/۱۹ برای این گروه از دانشجویان منسخ می‌شود و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی شمول ماده ۱ می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره دکتری بیماری‌شناسی گیاهی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

رأی صادره جلسه ۳۳۸ (فوقالعاده) شورای سپرستان مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۹

(ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه ریزی)

در خصوص برنامه آموزشی دوره دکتری بیماری‌شناسی گیاهی

- ۱) برنامه آموزشی دوره دکتری بیماری‌شناسی گیاهی که از طرف گروه کشاورزی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- ۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رأی صادره جلسه ۳۳۸ (فوقالعاده) شورای سپرستان مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۹ در

خصوص برنامه آموزشی دوره دکتری بیماری‌شناسی گیاهی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر تیمور توکلی

حسن گرو، کشاورزی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

دکتر حسن خالقی

دیر شورای گسترش آموزش عالی

بسم الله الرحمن الرحيم

فصل اول

مشخصات کلی دوره دکتری رشته بیماری شناسی گیاهی

۱-تعريف و هدف

دوره دکتری بیماری شناسی گیاهی بالاترین مقطع تحصیلی در این رشته است که شامل پژوهش تربیت مخصوصاً موجود در زمینه این علم و علوم وابسته به آن می باشد. مباحث تكمیلی مربوط به بیماری شناسی گیاهی شامل قارچ شناسی و بیماریهای قارچی گیاهی، ویروس شناسی و بیماریهای ویروسی گیاهی، پروکاربیوتیا، بیماریزای گیاهی، نماتولوژی گیاهی، روشهای مبارزه با عوامل بیماریزای گیاهی، بیماریهای غیرانگلی و انگلها از موضوعات عمدۀ ای هستند که در این مورد تدریس و تحقیق قرار می گیرند.

هدف از ایجاد این دوره این است که با استفاده از جدیدترین آثار موجود و با تکیه بر روشهای پیشرفته تحقیق، ضمن تربیت متخصصین مربوط، مهتمرين نیازهای علمی تخصصی کشور در این رشته تأمین شده و زمینه های لازم جهت کاهش خسارت عوامل بیماریزای گیاهی فراهم گردد و نهایتاً افزایش راندمان محصولات کشاورزی حاصل شود.

۲- طول دوره و شکل نظام

با توجه به آئین نامه آموزشی دوره دکتری مصوب شورای عالی برنامه ریزی، طول دوره دکتری بیماری شناسی گیاهی حداقل ۴ سال است که شامل دو مرحله آموزشی و پژوهشی و تدوین رساله است در این مقطع چهار گرایش قارچ شناسی و بیماری شناسی گیاهی، ویروس شناسی و بیماری ویروس گیاهی، پروکاربیوتیا بیماریزای گیاهی و نماند گیاهی برنامه ریزی شده است. طول مرحله آموزشی دو سال (۴ نیمسال) است و در هر نیمسال تحقیقی ۱۶ هفته کامل آموزشی وجود دارد. نظام آموزشی این دوره واحدی است و برای هر واحد نظری در هر نیمسال ۱۶ ساعت آموزش کلاسیک در نظر گرفته شده است.

۳- تعداد واحدهای درسی

تعداد واحدهای درسی دوره دکتری بیماری شناسی گیاهی حداقل ۲۵ واحد به شرح

زیر است:

دروس رشته اصلی	۱۵ واحد
دروس انتخابی (گرایش)	۱۰ واحد

تعداد واحد پژوهشی که نتیجه آن بصورت رساله ارائه می شود ۲۴ واحد می باشد.

۴- نقش و توانایی فارغ التحصیلان

فارغ التحصیلان دوره دکتری بیماری شناسی گیاهی قادرند امور مربوط به آموزش، تحقیقات و برنامه ریزی و اجرای این رشته را انجام دهند و در سمت استادیار به امر تدریس و تحقیق در دانشگاهها و مؤسسات تحقیقاتی پرداخته و یا در سازمانهای اجرایی به امر برنامه ریزی مبادرت ورزند.

۵- ضرورت و اهمیت

تعلیم و تربیت نیروهایی که بتوانند در بالاترین سطح علمی فعالیت نمایند در رشته بیماری شناسی گیاهی نیز اهمیت ویژه خود را دارا است. نیاز روز افزون در بالابرد راندمان محصولات زراعی و باغی و خسارتی که عوامل بیماری‌ای گیاهی در پایین آوردن کمیت و کیفیت آن رشته محصولات دارند گویای اهمیتی است که این علم و علوم وابسته به آن در کشاورزی دارند و در این رشته می توان با بهره گیری از نشایع پژوهش‌های جدید در جهت رفع مشکلات مربوط به این عوامل زیان آور و مبارزه با آنها اقدام کرد. نیل به هدف در گرو فعالیت متخصصینی است که بتوانند دوره دکتری بیماری شناسی گیاهی را با توجه به ضوابط مربوط گذرانده و آنگاه بعنوان عضو هیأت علمی، نیاز علمی دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی را تأمین نمایند و در سایر مراکز نسبت به برنامه ریزی در زمینه مدیریت بیماری‌های گیاهی بپردازنند.

۶- شرایط گزینش دانشجو

داوطلبان تحصیل در دوره دکتری بیماری شناسی گیاهی علاوه بر داشتن شرایط عمومی دوره های دکتری که در آین نامه مربوطه ذکر شده است باید فارغ التحصیل دوره کارشناسی ارشد رشته بیماری شناسی گیاهی باشند.

فصل دوم

برنامه درسی دوره دکتری رشته بیماری شناسی

- دروس اصلی   ۱۵ واحد
- دروس انتخابی   ۱۰ واحد

جمع   ۲۵ واحد

برنامه درسی دوره: دکتری

رشته: بیماری شناسی گیاهی

دروس: اصلی

پیشیاز یا زمان ارائه	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
ندارد	۴۸	--	۴۸	۳	ژنتیک مولکولی	۰۱
ندارد	۴۸	--	۴۸	۳	ژنتیک بیماریابی در بیمارگرهای گیاهی	۰۲
۰۱	۶۴	۳۲	۳۲	۳	بیوتکنولوژی در بیماریهای گیاهی	۰۳
۰۱	۶۴	۳۲	۳۲	۳	اپیدمیولوژی بیماریهای گیاهی	۰۴
ندارد	۴۸	--	۴۸	۳	فیزیولوژی همکنش عوامل بیماریزا در گیاهان	۰۵
ندارد	۴۸	--	۴۸	۳	مقاومت گیاهان در برابر بیماریها	۰۶
ندارد	۶۴	۳۲	۳۲	۳	بیوakkولوژی عوامل بیماریزای خاکرود گیاهان	۰۷
ندارد	۶۴	۳۲	۳۲	۳	بیماری شناسی بذر	۰۸
						جمع

* از دروس فوق دانشجویان می بایست ۱۵ واحد انتخاب کنند.

برنامه درسی دوره: دکتری

رشته: بیماری شناسی گیاهی

دروس: انتخابی گرایش قارچ شناسی و بیماری شناسی گیاهی

کد درس	نام درس	واحد	ساعت			پیشناز یا زمان	ارائه
			نظری	عملی	جمع		
۰۹	قارچ شناسی تکمیلی (۲)	۳	۳۲	۳۲	۶۴	ندارد	
۱۰	شیمی و توکسیکولوژی قارچ کشندها	۳	--	۴۸	۴۸	ندارد	
۱۱	میکروبیوها	۳	۳۲	۳۲	۶۴	ندارد	
۱۲	فیزیولوژی قارچ ها	۳	۳۲	۳۲	۶۴	ندارد	
۱۳	سمینار	۱	--	--	--	ندارد	
۱۴	مسئله مخصوص	۲	--	--	--	ندارد	
۱۵	مباحث نوین در قارچ شناسی	۲	--	--	۳۲	ندارد	
۱۶	قارچ شناسی عملی پیشرفته (رده بندی گروههای خاص قارچها)	۲	۶۴	۶۴	۶۴	۰۹	
۱۷	ژنتیک قارچ ها	۲	۳۲	--	۳۲	ندارد	
جمع							

× از دروس گرایشی ۱۰ واحد انتخاب می شود.

برنامه درسی دوره : دکتری

رشته : بیماری شناسی گیاهی

درومن : انتخابی گرایش ویروس شناسی و بیماریهای ویروسی گیاهی

پیشیاز یا زمان اوله	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
ندارد	۴۸	--	۴۸	۳	ویروس شناسی گیاهی تکمیلی	۱۸
ندارد	۹۶	۹۶	--	۳	روشهای پیشرفته در بررسی بیماریهای ویروسی گیاهی	۱۹
ندارد	۳۲	--	۳۲	۲	ویروئیدها	۲۰
ندارد	--	--	--	۱	سمینار	۱۳
ندارد	۳۲	--	۳۲	۲	مباحث نوین در ویروس شناسی گیاهی	۲۱
ندارد	۳۲	--	۳۲	۲	ناقلین بیماریهای ویروسی و شبه ویروسی گیاهان	۲۲
ندارد	۳۲	--	۳۲	۲	اکولوژی ویروسها	۲۳
ندارد	--	--	--	۲	مسئله مخصوص	۱۴
						جمع

برنامه درسی دوره : دکتری

رشته : بیماری شناسی گیاهی

دروس : انتخابی گرایش پروکاربیوتها و بیماریزای گیاهی

پیشیاز یا زمان ارائه	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
ندارد	۶۴	۳۲	۳۲	۳	طبقه بندی پروکاربیوتها	۲۴
ندارد	۴۸	--	۴۸	۳	اکولوژی و فیزیولوژی پروکاربیوتها	۲۵
ندارد	۹۶	۹۶	--	۳	روشهای پیشرفته در بررسی پروکاربیوتها و بیماریزای گیاهی	۲۶
ندارد	۳۲	--	۳۲	۲	مباحث نوین در پروکاربیوتها و بیماریزای گیاهی	۲۷
ندارد	۴۸	--	۴۸	۳	ژنتیک پروکاربیوتها	۲۸
ندارد	--	--	--	۱	سمینار	۱۳
ندارد	--	--	--	۲	مسئله مخصوص	۱۴
					جمع	

برنامه درسی دوره : دکتری

رشته : بیماری شناسی گیاهی

دروس : انتخابی گرایش نماتولوژی گیاهی

پیشناز یا زمان ارائه	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
ندارد	۶۴	۳۲	۳۲	۳	نماتولوژی تکمیلی (۲)	۲۹
ندارد	۴۸	—	۴۸	۳	بیوakkولوژی نماتدها	۳۰
ندارد	۳۲	—	۳۲	۲	مدیریت نماتدهای انگل گیاهی	۳۱
ندارد	۳۲	—	۳۲	۲	مباحث نوین در نماتولوژی	۳۲
۳۱	۶۴	۳۲	۳۲	۳	روشهای پیشرفته در بررسی نماتدهای انگل گیاهی	۳۳
ندارد	—	—	—	۱	سمینار	۱۳
ندارد	—	—	—	۲	مسئله مخصوص	۱۴
						جمع

فصل سوم

سرفصل دروس دوره دکتری
رشته بیماری شناسی

ژنتیک ملکولی

۱۱

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

سرفصل درس:

- هدف، تاریخچه و ساختارهای ملکولی DNA - انواع ژنهای و سازماندهی آنها -
- همانند سازی، رونویسی و ترجمه ملکولی DNA - مفهوم ژن و کلیورمز ژنتیکی -
- روشهای شناسایی و تعیین محل ژنهای (نقشه های ژنتیکی) - موتاسیون و مکانیسم های تعمیر مولکول DNA - ساختمنان و تنظیم بیان و ظاهیر ژن موجودات (پروکاریوت و یوکاریوت) - توارث سیتوپلاسمی و نقش ارگانیزهای از قبیل کلروپلاست و میتوکندری در این خصوص - ژنومیکس (Functional – Structural) و پرانتومیکس - عناصر انتقالی و راثی (Transposable Genetic Element)

ژنتیک بیماری‌زایی در بیمارگرهای گیاهی

۰۲

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنهاد : ندارد

سرفصل درس:

ژنتیک قارچها - خلاصه ای از بیولوژی قارچهای مهم در ژنتیک - ایجاد و ایزوله کردن موتانها و خصوصیات آنها - بررسی اجمالی از ژنتیک قارچ نوروسپورا - تعیین لینکاز و نقشه کروموزومی در پاره ای از قارچها - طرز ایجاد تغییرات ژنتیکی در قارچهای ناقص - (سیکل شبه جنسی و هتروکارپوسیس) Complementation در قارچها - کترل جنسیت در قارچها - وارثت سیتوپلاسمی در قارچها - ژنتیک بیماری زایی در قارچها - ژنتیک باکتریها - موتاسیون در باکتریها - جنسیت در باکتریها و موضوع Conjugation - لینگاز و نقشه کرموزومی در باکتریها - (انتقال یا Transformation مواد ژنتیکی در باکتریها) - ژنتیک ویروسها - ماده ژنتیکی در ویروسها - سیکل زندگی ویروسها باکتری خوار و موضوع لیزوژنی.

بیوتکنولوژی در بیماریهای گیاهی

۰۳

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشناز: ژنتیک ملکولی

سرفصل درس:

نظری: بیولوژی ملکولی مونان های بیماریزا و غیر بیماریزا گیاهی با تأکید بر ژنتیک آنها - بیولوژی ملکولی ارقام حساس و مقاوم نسبت به عوامل بیماریزا گیاهی با تأکید بر ژنتیک آنها - بیولوژی ملکولی پارزیت و میزان جداسازی ژن (Gene Clanning) - ابزار تجزیه ژنتیکی جمعیت های بیمارگر و گیاه جداسازی ژن از گیاه و بیمارگر - تراویخت سازگاری گیاهان - اثرات اکولوژیک گیاهان تراویخت مقاوم به بیماریها - بیوتکنولوژی تشخیص بیماریها، انتقال فاکتورهای مقاومت به گیاهان حساس با استفاده از دستکاری سیستم Electroporation Agrobacterium Ti - Plasmid ژنتیکی (ژنوم و پلاسمید عوامل بیماریزا گیاهی به منظور تهیه مونان های غیر بیماریزا - برانگیختن سیستم دفاعی گیاه با استفاده از مونان های غیر بیماریزا گیاهی - کشت بافت و کاربرد آن در بیماریهای گیاهی.

عملی: تشخیص و اندازه گیری متابولیت های حاصل از عوامل بیماریزا گیاهی - رنگ آمیزی و مشاهده دستگاه ژنتیکی عوامل مولد بیماریهای گیاهی - تهیه نقشه ها، ژنتیکی عوامل بیماریزا گیاهی - کشت بافت و تهیه محیط های کشت مربوطه.

اپیدمیولوژی بیماریهای گیاهی

۰۴

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشیگار : زنتیک ملکولی

سرفصل درس :

- مقدمه‌ای بر علم اپیدمیولوژی، مفاهیم و پرسوهای توسعه بیماری، استراتژیهای مدیریت کنترل در بیماریهای گیاهی (حذف، انسداد، خفاظت معالجه و ایمنی سازی)، اثرات محیط، میزان و پاترۇن در توسعه بیماری و نحوه محاسبه آنها، کاربرد ریاضی و کامپیوتر در علم اپیدمیولوژی در بیماریهای گیاهی، مدل‌های تخمین خسارت و کاربرد آنها، توسعه منحنی‌های پیشرفت بیماری و کاربرد آنها، انتشار (توزیع) زمانی و فضایی در بیماریهای هوازد و خاکزد با ارائه مدل‌های مختلف، پیش‌آگاهی در بیماریهای گیاهی و مدل‌های مناسب برای انواع بیماریها، مدل‌های شبیه‌سازی برای بیماریهای هوازد و خاکزد، طراحی، نمونه‌برداری و تجزیه آماری طرح‌های تحقیقاتی اپیدمیولوژیکی در بیماریهای گیاهی با استفاده از روش‌های مختلف آماری نظیر SAS و غیره. مدل‌های مدیریت کنترل اپیدمی‌های گیاهی (نمونه‌های موردنی).

فیزیولوژی همکنش عوامل بیماریزا در گیاهان

۰۵

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

سرفصل درس:

ماهیت پارازیتیسم، تغییرات متابولیکی میزان در هنگام آلوودگی، پروتئینها و پلی ساکاریدها مرتبط با بیماری، تولید مواد بازدارنده بعد از آلوودگی بیوشیمی مقاومت در گیاهان، توکسینها و هورمونهای رشد در بیماریهای گیاهی، نقش آنزیمهای در تولید بیماری در گیاهان، اختصاصی بودن میزان و شناسایی (Recognition) پاتوزن بوسیله میزان و بالعکس.

مقاومت گیاهان در برابر بیماریها

۰۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

سرفصل درس :

اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای گیاهی - اثر عوامل محیطی در رشد اپیدمی - مدل‌های ریاضی در رشد اپیدمی - آسیب پذیری ژنتیکی محصولات زراعی - تعریف مقاومت به بیماری در گیاهان - ژنتیک مقاومت - اثر متقابل میزان و پاتوژن و رابطه تغییرات ژنتیکی پاتوژن و مقاومت میزان - نژادهای پاتوژن - تشخیص و ثبت مقاومت به بیماری - کاربرد ژنهای مقاومت در کنترل تغییرات جمعیت نژادهای پاتوژن - نقش میزان در گسترش یا توقف نژادها - سیستم دو متغیره میزان و پاتوژن - سیستم سه متغیره میزان، پاتوژن و محیط - فرضیه ژن در مقابله ژن - فرضیه پلی ژن - مقاومت عمودی و افقی - مبانی مقاومت عمودی - مشکلات اصلاح نباتات برای مقاومت پلی ژنی - حدود کنترل بیماری از طریق ژنتیکی - موارد مهم اصلاح برای مقاومت در گیاهان زراعی مانند گندم، جو، برنج، ذرت، پنبه، اصلاح، توتون، لوبیا و سویا - روش‌های اصلاح برای مقاومت به بیماریها.

بیوکلولژی عوامل بیماری‌زای خاکزاد گیاهان

۰۷

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشیاز: ندارد

سرفصل درس:

نظری: عوامل بیولوژیکی و فیزیکی خاک در رابطه با بیماری‌های خاکزاد - فیزیولوژی و دینامیک رشد ریشه در رابطه با محیط رشد - اهمیت ترشحات ریشه و مواد آلی و اثر آن روی میکروارگانیزم‌های خاک با تأکید بر روی عوامل بیماری‌زای گیاهی - اهمیت ریز و سفر با توجه به جذب مواد و سلامت ریشه، باکری‌های مولد غده و قارچ ریشه‌ها - مباحث مریبوطه اینوکولوم، قدرت ساپروفیتی و پارازیتی پاتوژنهای خاکزاد - آنتی بیوسیس، پارازیتیسم، پردازیسم - میکوستاسیس و رابطه آن با خاکهای بازدارنده و حساس - مدیریت خاک در رابطه با استفاده از عوامل بیولوژیکی در مبارزه با بیماری‌های گیاهی خاکزاد - استفاده از روش‌های ملکولی و سرولوژیکی در تشخیص و مطالعه پاتوژنهای خاکزاد.

عملی: مطالعه دینامیک رشد ریشه در ریزوترون در رابطه با آلودگی ریشه، شناسایی میکروارگانیزم‌های مفید و مضر اطراف ریشه، اثر ترشحات ریشه و میزان و نوع مواد آلی در تولید بیماری و ازدیاد اینوکولوم، جداسازی میکوریزاهای خارجی و مایه زنی به گیاهان میزان - شناسایی باکری‌های مولد غده در حبوبات، تعیین میکوستاسیس، آنتی بیوسیس در خاکهای بازدارنده و پذیرنده (حساس)، تعیین قدرت ساپروفیتی و گروههای سازگار برخی از پاتوژنهای خاکزاد - استفاده از روش‌های سرولوژیکی، رنگ آمیزی و ملکولی در مطالعه پاتوژنهای خاکزاد.

بیماری شناسی بذر

۰۸

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشیگاز: ندارد

سرفصل درس:

نظری: اهمیت سلامتی بذر از نظر کشاورزی - ساختمان بذور - عوامل مهم بیماریها در بذر - ارتباط سلامتی بذر با وضعیت فیزیولوژیکی آن - طرق مختلف آنالیز بذر و اهمیت آن به منظور شناسایی عوامل بیماریها - میکروفلوبیذر شامل: فارچهای، باکتریها، ویروس‌ها و نماتدهای بیماری زا در بذر، تمرکز و نحوه انتقال آنها به وسیله بذور - اثر میکرووارگانیسم‌های پاتوژن روی تندیش بذر و رشد و نمو گیاهچه - آنتاگونیسم در میکرووارگانیسم‌های بذر - مطالعه سلامتی بذر به طریقه بافت شناسی (هیستولوژی) - تشخیص حالات مختلف میکرووارگانیسم‌های پاتوژن در قشرهای مختلف بذر - حفاظت بذور از عوامل بیماریها و روش‌های مبارزه - لزوم همکاریهای سازمانهای منطقه‌ای و بین‌المللی گواهی سلامتی بذر.

عملی: روش‌های مختلف بررسی بیماریهای بذر - مطالعه ساختمان بذور و رنگ آمیزی آنها - مطالعه تمرکز عوامل بیماریها در بذر به طریقه بافت شناسی - آنالیز بذور مختلف - مطالعه میکروسکوپی و ماکروسکوپی بیماریهای مهم بذور در آزمایشگاه.

قارچ شناسی تکمیلی (۲)

۰۹

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنباز : ندارد

سرفصل درس:

نظری: بحث درباره پیشرفتها و نازه های ناکسونومی، فیلوژنی، اوتوفوژنی، مرفوولوژی و ULTRA-STRUCTURE و سایر اوصاف بیولوژیک قارچها و همچنین یافته های جدید علمی و فنی که می توانند اسباب حل مسائل دانش قارچ شناسی، بهبود رده بندی قارچها و دقت در تشخیص آنها شوند. کلیه ناکسون های قارچهای حقیقی (قارچهای عالی) یعنی شاخه های Basidiomycota, Ascomycota, Zygomycota از نقطه نظرهای فوق الاشاره مورد بحث واقع شوند.

عملی: تشخیص گونه های قارچها بوسیله کلیدهای تشخیص و متون قارچ شناسی و تشریح دقایق روشهای تشخیص قارچها و مسائل و مشکلات آنها.

شیمی و توکسیکولوژی قارچ کشها

۱۰

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشناز : ندارد

سرفصل درس :

طبقه بندي قارچ کشها - مطالب تكميلي در مورد طرز ناير و ارتباط بين ساختمان
شيمياي و قدرت قارچ کش - شيمی و توکسیکولوژی قارچ کشهاي جديده
(ترکيبات معانعه از سنتراگسترون...) - قارچ کشهاي ضدغونه کننده
بذر - قارچ کشهاي ضدغونه کننده خاک - قارچ کشهاي مورد استفاده در مبارزه با
بيماريهای شاخ و برگ - قارچ کشهاي مورد استفاده در مبارزه با بيماريهای بعد از
برداشت - قارچ کشهاي حفاظت کننده چوب و مواد صنعتی - مطالب تكميلي در
مورد مقاومت قارچها به قارچ کشها - قارچ کشها و محیط زیست.

میکوریزها

۱۱

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنهاد: ندارد

سرفصل درس:

نظری: انواع میکوریزها- فارچهای مختلف همزیست با ریشه گیاهان-
اکتو میکوریزها- اهمیت و پراکندگی میزانها - اکولوژی و فیزیولوژی سمیبوز -
تولید فارچهای همزیست و کاربرد آنها در کشاورزی و جنگل - اندومیکوریزها
- انواع فارچهای همزیست اجباری- اکولوژی فارچهای همزیست اجباری -
رابطه فیزیولوژیک قارچ و گیاه و اثر عوامل مختلف در تشکیل قارچ ریشه -
بیوتکنولوژی تولید فارچهای همزیست و کاربرد آنها در کشاورزی.

عملی: جداسازی فارچهای ریشه، کشت، ایجاد همزیستی - بررسی سیتو لوژی و آناتومی
فارچهای ریشه - آشنایی با روشهای تحقیق.

فیزیولوژی قارچها

۱۲

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیش‌نیاز : ندارد

سرفصل درس :

نظری : بیوشیمی سلولی قارچی - رشد و تکثیر قارچها - جذب شیمیابی برای رشد -
تغذیه و انتقال مواد - عوامل فیزیکی محیطی و رشد - متابولیسم اولیه
(متabolism کربن - متابولیسم ازت) - متابولیسم ثانویه (آتشی بیوتیک -
توکسینها - پیگمانها) - دوره خواب (Dormancy) اسپور - جوانه زدن اسپور.

عملی : اثر درجه حرارت و مواد غذایی روی رشد رویشی قارچها، تعیین شرایط
مساعد محیطی در جوانه زنی اسپورهای جنسی و غیرجنسی برخی از قارچها،
اندازه گیری تنفس، تولید و رهابی اسپور در قارچها، روش‌های مختلف رنگ
آمیزی در مطالعه قارچها در رابطه با مشاهده هسته و فعالیتهای حیاتی.

سminار

۱۳

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری - عملی

پیش‌نیاز : ندارد

سرفصل درس:

در این درس دانشجویان با توجه به موضوع سminار که از طرف گروه مشخص می‌شود، بخشی را انتخاب و درباره آن تحقیق و تحلیل خواهند نمود. دانشجویان موظفند نتایج مطالعات خود را در آن بخش در یکی از جلسات سminار بصورت سخنرانی ارائه نموده و به سؤالات حاضرین در جلسه پاسخ دهند. نمره سminار براساس نحوه گردآوری و ارائه مطالب، نحوه بیان، توانایی جواب به سوالات، گیرندگی بحث و گزارش نهایی داده خواهد شد.

مسئله مخصوص

۱۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشیگاز : ندارد

سرفصل درس:

در این درس دانشجو براساس علاقه و رشته تخصصی خود، یک موضوع یا مسئله خاصی را با موافقت استاد و تأیید گروه آموزشی مربوطه انتخاب و مورد مطالعه و بررسی قرار می‌دهد. نتیجه این کار می‌بایست به صورت گزارشی مستند، تدوین شده و جهت ارزشیابی به استاد درس ارائه گردد. قابل ذکر است که موضوع مسئله مخصوص بایستی جدا از موضوع پایان نامه باشد.

مباحثت نوین در فارج شناسی

۱۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

سرفصل درس:

در این درس مباحث روز دنیا در زمینه فارج شناسی توسط اساتید مربوطه در کلاس به بحث گذاشته می شود.

قارچ شناسی عملی پیشرفته

(رده‌بندی گروههای خاص قارچها)

۱۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشلیزاز : قارچ شناسی تکمیلی (۲)

سرفصل درس:

این درس یک تجربه قارچ شناسی است که بصورت یک کار تحقیقی یا تحلیلی زیر نظر و به راهنمایی استاد درس و بوسیله دانشجوی دوره دکتری در مدت یک نیمسال تحصیلی در زمینه مسائل تاکسونومیک یکی از تاکسونهای قارچها (یک‌گونه، یک جنس، یک خانواده و یا یک راسته) و یا در زمینه‌هایی که کمک به حل مسائل تاکسونومیک قارچها می‌کند از طریق بررسی منابع و متون قارچ شناسی و بررسیهای آزمایشگاهی نمونه‌های خشک و نمونه‌های تازه و زنده قارچها انجام می‌شود. موضوع مورد بررسی با تواافق استاد درس و دانشجو انتخاب می‌شود و دانشجو موظف است در پایان نیمسال نتیجه کار خود را بصورت یک مقاله تحقیقی و یا تحلیلی به استاد مربوطه ارائه نماید. نمره این درس براساس میزان کار، دقت عمل و توانایی دانشجو در تجزیه و تحلیل مسائل علمی و در نهایت براساس میزان کمکی که کار دانشجو به حل و روشن شدن مسئله مورد بررسی نموده است بوسیله استاد درس تعیین می‌گردد.

ژنتیک قارچها

۱۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

سرفصل درس:

در این درس دانشجویان با مبانی ژنتیک قارچها آشنا می شوند - تأکید خاصی بر مطالعات ژنتیک مولکولی قارچها و کاربرد عملی از این روش‌های نوین معطوف گردیده سپس با ارائه طرح‌های عملی (Experimental Design) با نمونه‌های آنالیز ژنتیکی قارچهای خاصی آشنا می شوند:

مانند بیولوژی مرتبه با ژنتیک قارچها، تولید مثل غیر جنسی و جنسی، سیستم‌های ناسازگاری و تیپ‌های جنسی در قارچها، موتاسیون در قارچها، روش‌های تولید، جداسازی و تعیین ماهیت موتاسیون‌ها، نوترکیب میوزی، آنالیز تتراد (نوترکیب‌ها، تفرق، سینگار) - نوترکیب میتوزی، سیکل شبه جنسی و روش‌های تجزیه - وراثت خارج کروموزوم (Extrachromosomal inheritance)، نشانگرهای ژنتیکی و تعیین نقشه کروموزومی در قارچها، ژنتیک مولکولی در قارچها (PCR، RFLP، RFA، AFLP و غیره) - مطالعات ژنتیک جمعیت در قارچها ، کاربرد و مطالعات موردنی - ژنتیک Magnaporthe grisea . N . Crassa

ویروس شناسی گیاهی تکمیلی

۱۸

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

سرفصل درس:

ماهیّت شیمیایی ویروسهای گیاهی - انواع End Group structure در ژنوم ویروسهای گیاهی ، نقش و نحوه عمل آنها - زنها، جایگاه و وظیفه آنها در ویروسهای گیاهی - نحوه عمل زنها - ساختمان ثانویه در پروتئین پوششی ویروسها - آنزیمهای پروتئین های غیرپوششی در ویروسها و وظیفه آنها - تشکیل فیزیکی ویروسهای گیاهی - طرح فیزیکی ویروسهای Geometric در جنس ها و خانواده های ویروسهای گیاهی - ویروسهای دارای Envelope نحوه جایگزینی اسیدنوکلئیک درون پوشش پروتئین در ویروسهای Geomtric - تکثیر ویروسهای گیاهی : نقش ژنوم در همانند سازی ویروسها - نحوه همانند سازی درگروههای مختلف ویروس گیاهی، ویرونیدها، واپرزوئیدها و ویروسهای اقماری Satellite - روشهای مطالعه نحوه تکثیر ویروسهای گیاهی: گیاه میزان، کشت بافت، سوسپانسیون پروتوبلاست. تنظیم کننده ها در همانند سازی ویروسها - خطاهای در تولید ویروس (ویروسهای ناقص)، اثرات آسودگی در گیاهان میزان با تأکید بر اثرات هیستولوژیکی، سیستولوژیکی و متابولیکی، تغییرپذیری ویروسهای گیاهی - اساس ملکولی تغییرپذیری در ویروسها (موناسیون، Addition, Deletion, Recombination)، گونه، شبه گونه و نزاد ویروسی ، اساس تفکیک نزادهای ویروسی - تأثیر متقابل گیاه و ویروس، روشهای کترل خسارت بیماریهای ویروسی با تأکید بر روشهای non- Pathogen Derive.Virus Derive Resistance; Cross Protection RNA: مزايا و محدودیتهای هر روش، استفاده از ژن پوشش پروتئینی (coat protein gene) اقماری و ناقص - آخرین پیشرفت‌های حاصل در گروه بندی ویروسهای گیاهی و فاکتورهای مؤثر در طبقه بندی - استفاده از classification .Gene technology

روش‌های پیشرفته در بررسی بیماریهای ویروسی گیاهی

۱۹

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : عملی

پیشیگار : ندارد

سرفصل درس:

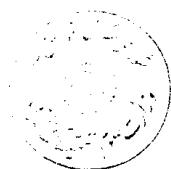
طرز کار با میکروسکوپ الکترونی «روش‌های تهیه نمونه، انواع رنگ آمیزی، سایه‌زنی،
تثبیت بافتها، مقطع گیری با اولترامیکروتوم» - تعیین ویژگیهای ویروس (اندازه، تراکم
و ...) - بررسی اثرات سیتوالوژیکی و هیستوالوژیکی آلدگی بافتها به ویروس، ضمائم
درون سلولی، عکس برداری میکروسکوپی از ویروس و اثرات آن - روشهای
پیشرفته در خالص‌سازی ویروسهای گیاهی Density Gradient و انسواع آن
استفاده Equilibrium Zonal L.C. Rate Zonal Sedimentation Isopycnic G.C.
از ژلهای خشک، دیالیز، کروماتوگرافی - روشهای استخراج و خالص‌سازی ژنوم و
پروتئین پوششی ویروسهای گیاهی - روشهای شناسایی مشخصات اسید نوکلئیک و
پروتئین پوششی ویروسها: استفاده از الکتروفورس (انواع و طرز تهیه ژلهای، روش کار،
انواع رنگ آمیزی ژل، انتقال ژنوم ویروس پوششی روی کاغذ نیتروسلولز و تحلیل
نتایج، استخراج Total RNA و Total DNA از گیاه آلدگی) - روشهای ملکولی مطالعه
ژنوم، انواع RT - PCR ، PCR

Lateral Flowassay, DNA Microarray, (Neasted PCR, Immunocaptuare, PCR)

روشهای مطالعه قطعات ژنومی - طراحی پرایمرها - تعیین تراالف نوکلئوتیدی ژنوم
ویروسها - استفاده از برنامه کامپیوتری برای تعیین تراالف از قبیل DNA - Map
روشهای شناسایی تشکیلات انتهای ژنومی - روشهای سرولوژیکی برای تشخیص
ویروسها (آنثی بادی‌های مونو و بیکلونال - طرز تهیه آنتی بادی‌های مونوکلونال
روشهای Western Blotting, Dot Blot Hybridization میکروسکوپ الکترونی.

ویروئیدها

۲۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشلیاز : ندارد

سرفصل درس:

تاریخچه، اهمیت، تعریف ویروئید، ماهیت ویروئیدها، ساختمان شیمیایی ویروئیدها، ساختار انتهای ژنومی در ویروئیدها ساختمان فیزیکی (ریختشناسی) ویروئیدها: ساختار حلقوی، سکانس نوکلوتیدی، ساختمان ثانویه انتقال ویروئید، انتشار ویروئیدها در طبیعت، تکثیر ویروئیدها: موضع تکثیر، ایجاد Template ، مکانیزم نسخه برداری از RNA ، آنزیمهای مسئول تکثیر، توجیه ملکولی فعالیت ویروئیدها، بیماری زائی و علاطم‌شناسی ویروئیدها، شناسایی ویروئیدها: روش‌های بیولوژیکی، الکتروفورز، هیبریداسیون اسید نوکلئیک، RTPCR ... خالص‌سازی و استخراج ویروئیدها، نامگذاری و طبقه‌بندی ویروئیدها، معرفی ویروئیدهای مهم گیاهی، اپیدمیولوژی ویروئیدها، استراتژی کنترل بیماریهای ویروئیدی گیاهان.

مباحثت نوین در ویروس‌شناسی گیاهی

۲۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیگار : ندارد

سرفصل درس:

در این درس مباحثت روز دنیا در زمینه ویروس‌شناسی گیاهی توسط اساتید مربوطه در کلاس به بحث گذاشته می‌شود.

ناقلین بیماریهای ویروسی و شبه ویروسی گیاهی

۲۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

سرفصل درس:

مقدمه :

الف: ویروسهای گیاهی - انتقال ویروسهای گیاهی - ناقلین بیولوژیک ویروسهای گیاهی - بی مهرگان ناقل ویروس‌های گیاهی (بندپایان، نماتودها) انواع رابطه ناقل و ویروس در بندپایان: گروههای ناقل ویروسهای گیاهی در بند پایان با ذکر اهمیت نسبی، انواع رابطه و تغییر ژنی رابطه ویروس و ناقل، *Helpers*، رشته‌ها، زنجرک‌ها، سخت بالپوشان، مگسکهای سفید، ترپیس‌ها، اشیشکها، سخت بالپوشان) - کهنه‌های ناقل ویروسهای گیاهی - نماتودهای ناقل ویروسهای گیاهی: انواع ارتباط نماتود و ویروس، گروههای ناقل تعبیر ژنومی رابطه ویروس با نماتودها.

ب : فیتوپلاسمها

گروههای فاتیوپلاسمایی صفات عمومی، گروه‌بندی فاتیو پلاسماهای مهم. ناقلین بیولوژیک بیماریهای فاتیو پلاسمایی گیاهان در گروه حشرات شب مايكوپلاسمها، اسپرپلاسمها، ریکتسیاها، تشریح نوع رابطه در هر مورد قارچهای (قارچهای مخاطی) : ناقل ویروسهای گیاهی رابطه قارچ‌ها با ویروسهای مربوطه.

اکولوژی ویروسها

۲۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنهاد : ندارد

سرفصل درس:

تعريف اکولوژی ویروسها - شرایط بقای ویروس در طبیعت - عوامل مؤثر بر ویروس در محیط اکولوژیک

الف : فاکتورهای بیولوژیکی ۱ - تحمل پذیری ویروس و غلظت آن - سرعت جابجایی ویروس در گیاه میزبان، شدت بیماری (درجه بیماریزایی)، موتان پذیری ویروس: پیدایش ویروسها ، ایجاد ویروس‌های جدید، ایجاد نژادهای جدید ویروسی، گرینش نژادهای سازگار با محیط، طیف میزبانی ویروس (گیاهان زراعی ، علفهای هرزه گیاهان یکساله، میزبانهای دائمی ... ۲ - نحوه انتشار ویروس در محیط - ناقلین هوایی: معرفی ویروس به مزرعه، گسترش درون مزرعه‌ای، گسترش از خارج مزرعه، فرمولهای موجود - ناقلین خاکری: ویروس‌های متحمل بدون ناقل بیولوژیک، ویروسهای با ناقل فارچی، ویروسها با ناقل نماتود - بذرزادی ویروسها: جایگزینی ویروسها در بذر، مکانیزم بذرزادی، دوام ویروس در بذر، تأثیر بذرزادی در ماندگاری ویروس - گسترش ویروس به مناطق دوردست . ۳ - عملیات زراعی، تاریخ کشت، تناوب زراعی، عملیات شخم، اندازه مزرعه، اثرات گلخانه‌ای، گرده افسانی، خرانه کاری و خرانه داری، معرفی محصول به مناطق جدید، کشت تک محصولی، کشت درهم.

ب : فاکتورهای فیزیکی

بارندگی، باد، حرارت، تغییرات اکولوژیکی و بروز اپیدمیهای ویروس.

ج : بقای ویروس در دوره زراعی.

د: پیش بینی شیوع بیماری ویروسی

کنترل زراعت از نظر توسعه بیماری ویروسی خاص، مدل سازی ریاضی در مورد آینده نگری بیماری - اکولوژی ویروس و کنترل بیماریهای ویروسی.

طبقه بندی پروکاریوتها

۲۴

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشیگار: ندارد

سرفصل درس:

نظری: تعیین خصوصیات فنوتیپی (بررسی اجمالی روش‌های نوین) - ساختمنان دیواره

سلولی ترکیبات لیپیدی - هیبریداسیون DNA - همولوژی RNA ریبوزومی -

RFLP و استفاده از آنزیم‌های Restriction - الکتروفورز پروتئین - پروفیل

پلاسمید - روش‌های سرولوژیکی - ایزوژن ها - سیستماتیک شیمیابی.

عملی: عملیات این درس در ارتباط با مسائل نظری همزمان و متناسب با مطالب تئوری و

بسته به شرایط و امکانات گروه مربوطه انجام خواهد شد.

اکولوژی و فیزیولوژی پروکاریوتها

۲۵

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

سرفصل درس:

جذب و انتقال مواد بدون سلول - متابولیسم تولید انرژی - شکستن مواد -

متabolism مصرف انرژی و بیوستر - انواع آنزیمهای مکانیزهای تنظیم فعالیت - رشد

میکروارگانیزم ها - زندگی ابی فیتی و ساپروفیتی - نقش باکتریها در سرمایه داری -

رقابت و آنتاگونیزم و مکانیزمهای آنها - سیدروفرها، آنتی بیوتیکها - اثرات

مفید باکتریها روی گیاهان - رشد و بقاء پروکاریوت ها - مقاومت باکتریها به

آنتی بیوتیک ها و فلزات سنگین - chemotaxis

روش‌های پیشرفتہ در بررسی پریکاریوٹهای بیماریزای گیاهی

۲۶

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : عملی

پیشنهاد : ندارد

سرفصل درس :

باکتریوفاژها و فائزتاپینگ (phage Typing) - سرولوژی و تهیه آنتی سرم- آزمونهای سرولوژیکی Rlot, Elisa نشاندار کردن گام‌اگلوبولین - اینتیوالکتروفورسیس - جداسازی پلاسمیدها و DNA کروموزومی - تعیین C+C - تعیین TM اندونوکلئاز - تعیین همولوژی Dot Blot , Rflp, DNA جداسازی توکسین‌ها و کروماتوگرافی آنها و تعیین بعضی خصوصیات - جداسازی آنزیمهای بردسی اثر آنها - روشهای ارزیابی Bioassay - استفاده از میکروسکوپ الکترونی و Scanning - الکتروفورزپرتوتین و RNA, DNA - جداسازی لیپوپلی ساکارید - جداسازی و هیدرولز و کروماتوگرافی پیتندوگلی کان - جداسازی غشاء سیتوپلاسمی - تعیین چربی‌ها - کلون کردن DNA - لقاح (Conjugation) و انتقال پلاسمید و کروموزوم - استفاده از فائزها در بررسی‌های ژنتیکی.

مباحثت نوین در پروکاریوت‌های بیماری‌زای گیاهی

۲۷

تعداد واحد: ۲

لیغور واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

سرفصل درس:

در این درس مباحثت روز دنیا در زمینه پروکاریوت‌های بیماری‌زای گیاهی توسط استاد

مریبوطه در کلاس به بحث گذاشته می‌شود.

ژنتیک پروکاریوت‌ها

۲۸

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنهاد: ندارد

سرفصل درس:

آتریم ها نوکلئاز، پلی مراز، لی گاز، فسفاتاز - ژنوم پروکاریوت‌ها کانجوگاسیون -
ترانس دو کسیون - ترانسفورماتیون، ترانس نکسیون و Electroporation ناقل‌های
ژن و استریازی کلون کردن با پلاسمیدها، فازها و کازمیدها - تهیه کتابخانه کلون‌ها و
غربال کردن آنها با پروب‌ها - ایجاد موتاسیون با روش‌های ملکولی و شیمیابی
(استفاده از ترانسپوزون‌ها) - استفاده از پلاسمید اگروباکتریوم در کارهای ژنتیکی -
تعیین ترتیب نوکلئوتیدها در DNA - تفاوت ژنتیک پروکاریوت‌ها و یوکاریوت‌ها -
مباحث نوین.

نماتولوژی تکمیلی (۲)

۲۹

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیش‌نیاز: ندارد

سرفصل درس:

نظری: تشریح ساختمان الکترون میکروسکوپی - دستگاهها و اعضاء بدن در رابطه با اعمال آنها - معرفی راسته های نماتدهای آزاد در خاک هفراه با طبقه بندي آنها و معرفی و شناسایی جنسهای موجود در ایران - مطالعه عوامل مؤثر در رفتار متقابل بین نمات و گیاه - مطالعه هیستوپاتولوژی گیاه در اثر حمله نماتدهای پارازیت گیاهی.

عملی: بررسی دستگاهها و اعضاء بدن نماتدها با استفاده از میکروسکوپ الکترونی - طبقه بندي نماتدهای آزاد با استفاده از کلید تشخیص - بررسی هیستوپاتولوژیکی گیاهان آلوده به نماتدهای انگل.

بیوکولوژی نماتدها

۳۰

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشلیاز : ندارد

سرفصل درس :

تولید مثل - اونتوژنی - اسپرماتوژنی - رشد جنینی - تغیرخ - تعویض جلد و رشد و
تفوذ نماتدها - محیط خاک و عوامل مؤثر روی نماتدها (تأثیر اندازه ذرات خاک، آب،
گیاه، حرارت، تهویه، فشار اسمرزی، بونها و محلولهای موجود در خاک) - حرکت در
خاک و عوامل مؤثر در حرکت، رفتار و گسترش نماتدها - رابطه نماتد و میزان و
تفیرات جمعیت نماتدها - رابطه بین جمعیت نماتدها و رشد گیاه.

مدیریت نمادندهای انگل گیاهی

۳۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

سرفصل درس:

مطالعه عوامل موثر در مبارزه با نمادندها (رابطه اکولوژیکی - بررسی فیزیولوژی نمادندها - رابطه بیماریابی آنها با سایر عوامل بیماریزا) - جلوگیری از انتشار نمادندها - تقلیل جمعیت - مبارزه شیمیایی و نمادندها و چگونگی تأثیر آنها - مبارزه مکانیکی و عملیات زراعی - مبارزه بیولوژیکی - کشت گیاهان مقاوم - مبارزه تلفیقی و ارزیابی و انتخاب روش‌های مبارزه.

مباحثت نوین در نماتولوژی

۳۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنباز : ندارد

سرفصل درس:

مقدمه - معرفی مباحثت نوین در نماتشناسی - نقش نماتدها در سلامت و تعیین آسودگی خاک - استفاده از نماتدهای انگل حشرات در کنترل نماتدهای انگل گیاهی -
استفاده از باکتریهای اطراف ریشه و یا مواد متراشحه آنها در کنترل نماتدهای انگل گیاهی - استفاده از نشانگرهای مولکولی در تعیین انتشار و انتقال باکتری های آنتاگونیست - استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) و سیستم تعیین محل جهانی (GPS) و RS در مدیریت نماتدها - استفاده از بیوتکنولوژی در مدیریت نماتدها - انتقال مولکولی زن مقاومت به گیاه - ژنتیک تأثیر متقابل نمات و میزان.

روشهای پیشرفته در بررسی نمادهای انگل گیاهی

۳۳

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشیاز : مدیریت نمادهای انگل گیاهی

سرفصل درس :

نظری : مقدمه، مشکلات، نارسایی های ناشی از شناسایی نمادها براساس خصوصیات مرفوژیکی و مرفومتری و ضرورت بکارگیری روشهای نوین -
تفاوت سلول پروکاریوت ها و یوکاریوت ها، تفاوت سلولهای جانوری و گیاهی، نقش DNA ژن ها، پروتئین ها در سلول و اجزای سلولی مرتبط با آنها
- انواع روشهای مولکولی شناسایی نمادها - شناسایی نمادها براساس پروتئین - الکتروفورز پروتئین - مرئی نمودن پروتئین - تشخیص براساس اختلافات فنوتیپی پروتئین کل - تشخیص براساس اختلافات فنوتیپی ابزوزیم ها - شناسایی های انجام شده هر دو نوع - شناسایی نمادها براساس DNA (کل، DNA میتوکندریالی و RNA ریبوزومی) - استخراج و خالص سازی DNA - برش DNA - کاربرد PCR در شناسایی نمادها - انواع تکنیک های شناسایی اختلاف و تعیین توالی DNA شامل PAPD ، Probe - blotting PCR-PFLP ، DNA آنتی بادی - مقایسه روشهای مختلف مولکولی شناسایی نمادها، مزایا، معایب و محدودیت های هر کدام از آنها - پیشرفت های انجام شده در شناسایی مولکولی نمادهای مهم انگل گیاهی از قبیل نمادهای مولد غده، نمادهای مولد سیست، نمادهای مولد زخم - پیشرفت های انجام شده در مورد سایر نمادهای انگل گیاهی.

عملی : استخراج پروتئین جمعیت های مختلف نماد مولد غده، نماد - الکتروفورز یک و دو بعدی پروتئین، مرئی نمودن پروتئین - استخراج و خالص سازی DNA جمعیت های مختلف نماد مولد غده - آشنا شدن با PCR و نحوه کار با آن - کبی سازی DNA با استفاده از PCR - برش DNA و الکتروفورز آن - شناسایی جمعیت های مختلف نمادهای مولد زخم و نمادهای مولد غده بر اساس روش PCR - RFLP - DNA Probe - blotting